

Årsberetning 2015 Miljøpunkt Amager

Udkast

Indledning

I denne årsberetning kan du læse om de aktiviteter Miljøpunkt Amager har afholdt og gennemført i løbet af 2015. Beretningen er en samlet evaluering af om målsætningerne beskrevet i årsplanen for 2015 er opfyldt og en beskrivelse af de konkrete projekter og aktiviteter, som er afholdt under de indsatsområder som Miljøpunkt Amager har arbejdet med i 2015.

Miljøpunkt Amagers drift og aktiviteter er hovedsageligt finansieret af lokaludvalgene på Amager. Derudover kommer mindre beløb, der tilgår Miljøpunkt Amager fra andre eksterne puljer gennem løbende projektudvikling og fundraising.

Har du kommentarer til beretningen, hører Miljøpunktet gerne fra dig. Telefon, adresse og e-mail-adresser findes bagerst i denne beretning.

Kort om Miljøpunkt Amager?

Efter aftale med Amager Øst Lokaludvalg og Amager Vest Lokaludvalg varetager Miljøpunkt Amager "det lokale miljøarbejde" på Amager på vegne af lokaludvalgene.

Årsplanen og de aktiviteter der er afholdt i 2015 er derfor resultatet af et positivt og fremadrettet samarbejde mellem Miljøpunkt Amager og lokaludvalgene, og der er en direkte sammenhæng mellem de aktiviteter Miljøpunkt Amager afholder og de opgaver lokaludvalgene får i opdrag af Københavns Kommune på teknik- og miljøområdet.

Indholdsfortegnelse

Miljøpunkt Amager i 2015	5
Aktiviteter i Amager Øst 2015	6
Aktiviteter i Amager Vest 2015	8
1. Grøn bydel (Amager Øst og Amager Vest)	10
2. Miljøambassadører (Amager Øst og Amager Vest)	17
3. Klimatilpasning (Amager Øst og Amager Vest)	21
4. Affaldsforebyggelse og Genbrug (Amager Øst)	25
5. Bedre cyklister på Amager (Amager Øst)	28
6. Grønne netværk (Amager Øst og Amager Vest)	31
Andre aktiviteter	35
Formidling	36
Organisation	37

Miljøpunkt Amager i 2015

Er målene nået?

Overordnet set er målene i årsplanen for 2015 nået. Der har igen i år været et højt aktivitetsniveau og en række nyskabende initiativer har i løbet af året set dagens lys.

Park in a Week, Vejledning til borgerdrevne klimatilpasningsprojekter og Kompostbudene er blot nogle af de toneangivende initiativer Miljøpunkt Amager har realiseret i løbet af 2015.

Udgangspunktet for Miljøpunkt Amager er altid at skabe fremdrift og forandring på miljøområdet. Det viser de tre initiativer på forskellig vis.

I Miljøpunkt Amager arbejder vi løbende med en blanding af længerevarende og tværgående indsatser der sigter flere år ud i fremtiden, og enkeltstående arrangementer og aktiviteter der "her og nu" sætter fokus på miljøsituationen på Amager, i Danmark og i en global sammenhæng.

På tværs af indsatsområderne, er der stor forskel på hvordan arbejdet gribes an. Inden for nogle indsatsområder har der været ekstraordinære mange aktiviteter, der langt overstiger ambitionerne i årsplanen, mens det inden for andre indsatsområder har været nødvendigt at løse opgaverne anderledes end planlagt i årsplanen.

Vejledning til borgerdrevne klimaprojekter og Kompostbudene er hver især gode eksempler på, hvordan længerevarende indsatser nu begynder at kaste resultater af sig. Der har for begge initiativer været arbejdet op til flere år med at opbygge faglig kompetencer og partnerskaber til at kunne løfte indsatserne. Det forarbejde betaler sig nu til fulde.

Arrangementet "Park in a Week" er et konkret eksempel på en "her og nu"-aktivitet, der på få dage med gennemslagskraft og succes, skabte stor aktivitet lokalt og satte gang i bred dialog om mange forskellige miljøspørgsmål.

Et indblik i årets aktiviteter viser med klar tydelighed at Miljøpunkt Amager favner over en meget bred vifte af miljøudfordringer, og at Miljøpunkt Amager i høj grad er med til at skabe synlighed og deltagelse om miljøspørgsmålet på Amager.

Dette og meget mere er sket i 2015. Alt i alt har Miljøpunkt Amagers aktiviteter realiseret målsætningerne i årsplanen for 2015 og mere til.

Aktiviteter i Amager Øst 2015

Bestyrelsesarbejde i Bicycle Innovation Lab - Hele året
Idekonkurrence om Grøn Klimavej - Vinter/forår
Filmaften med 'Så meget godt i vente - 10. februar
Cykelbibliotek på Amager - Marts - november
Etablering af Kompostbudene - April - december
Madspildskursus med Miljøambassadørerne April - Juni
3 workshops om grønne tage - April - maj
Plantebyttemarked - den 9. maj
Netværksworkshop - 10. maj
Oplæg om kompostering i boligforeninger - 12. maj
Cykelpitstop - 26. juni
Borgerdialog om og høringssvar på kommunal strategi for Bynatur
Borgerdialog om og høringssvar på kommunal Agenda21-plan
Grøn udvikling af Prags Boulevard - Sommer/Efterår
Udflugt til regnhave - 12. august
Vejledning om medfinansiering til klimatilpasning - 27. august
Loppe- og byttemarked i Ungarnsgade - 29. august
Cykelpitstop - 11. september
Park in a Week 11. -18. September
Klimatilpasningsudstilling - 11. - 18. september
Æblemøsteri på Musiktorvet - 12. september
Loppemarked på Prags Plads - 12. september

Madspildsworkshop med Girlz United - 30. september
Etablering af Amager Frugtlaug - Efterår
Udlån af æblemøsteri - Efterår
Opstart af Blomstrende by Amager - Efterår/vinter
Arrangement om offentlig æblepark på Greisvej - 1. oktober
Arrangement om klimatilpasning i boligforeninger - 27. oktober
Temaaften om private fællesveje - 29. oktober
Medarrangør af CPH:DOX på Amager - November
Undervisning om madspild på Sønderbro Skole - 30. november
Julebyttemarked i Kvarterhuset - 12. december

Aktiviteter i Amager Vest 2015

Tre virksomhedsmøder i Transportnetværk Amager - Hele året
Idekonkurrence om Grøn Klimavej - Vinter/forår
Filmaften med 'Så meget godt i vente - 10. februar
Kornblomstparkens familiehøve - Marts - Oktober
Designudkast til Grøn Langebro - Marts - maj
3 workshops om grønne tage - April - maj
Madspildskursus med Miljøambassadørerne - April - Juni
Plantebyttemarked - den 9. maj
Netværksskole - 10. maj
Oplæg om kompostering i boligforeninger - 12. maj
Fundraising for UrbanplanTen
Cykelpitstop - 26. juni
Borgerdialog om og høringssvar på kommunal strategi for Bynatur
Borgerdialog om og høringssvar på kommunal Agenda21-plan
Taglandbrug på Fields
Udflugt til regnhøve - 12. august
Vejledning om medfinansiering til klimatilpasning - 27. august
Park in a Week - 11. - 18. september
Klimatilpasningsudstilling - 11. - 18. september
Park(ing) Day på Hollænderdybet - 18. september
Aktivitetsdag i Kornblomstparken - 12. september
Æblehøstfest/ Vild Festival på Amager Fælled - 19. september

Madspildsworkshop med Girls United - 30. september
Etablering af Amager Frugtlaug - Efterår
Udlån af æblemosteri - Efterår
Byttemarked på Peder Lykke Skolen - 25. oktober
Arrangement om klimatilpasning i boligforeninger - 27. oktober
Temaaften om private fællesveje - 29. oktober
Medarrangør af CPH:DOX på Amager - November
Opstart af Blomstrende by Amager - Efterår/vinter

1. Grøn bydel (Amager Øst og Amager Vest)

Miljøpunkt Amager arbejder målrettet på at understøtte udviklingen af grønne byrum og byhaveprojekter på Amager. Udover at inspirere og formidle mulighederne, har vi i 2015 været involveret i en række tiltag, der konkret og faktisk skaber et grønnere og mere levende Amager. Indsatsen for et grønnere Amager har været prioriteret i både Amager Øst og Amager Vest.

Grønne byrum

Park in a Week

Fra den 11. til 18. september afholdt vi arrangementet "Park in a Week". Under Park in a Week lavede vi pladsen på Prags Boulevard (v. Amagerbrogade) om til et midlertidigt grønt byrum for at give et bud på, hvordan byen og byens rum kan blive grønnere og mere inddragende. Undervejs afholdte vi en række forskellige aktiviteter, der inviterede lokale og

forbipasserende til ophold og deltagelse.

Pladsen blev omdannet til en pop-up park med kunstgræs, højbede, plantevæg på kirkemuren, hønsehus og grøn cykelparkering. Det var en stor succes at opholde os på samme sted i længere tid. Aktiviteter bud bl.a. på workshops, udstilling om klimatilpasning, cykel-pitstop, loppemarked samt gademøder. Der blev uddelt over 300 flyers og vi nåede ud til en bred målgruppe med budskaber inden for alle vores indsatsområder. Der er også blevet skabt lokal opbakning og interesse hos TMF for at lave et grønt tiltag på pladsen. På selve Park(ing) Day som i år var d. 18. september, fejrede vi dagen med en event på Hollænderdybet sammen med Amager Vest Lokaludvalg.

Vi fik etableret kontakt til nye samarbejdspartnere, lokale borgere såvel som erhvervsdrivende, som vi vil videreføre dialogen omkring de forslag vi fik fra borgerne og andre initiativer der kunne give mening for området. Park in a week, inspireret af den globale event Park(ing) Day, blev finansieret af bl.a. Sharing Copenhagen og arrangerede i samarbejde med tagTomat, Prags Grill & Steakhouse, Amagerbro

Helhedsplan og lokaludvalgene.

Grøn udvikling af Prags Boulevard

Der blev i sommer 2015 etableret en arbejdsgruppe for forbedring af græsarealerne på Prags Boulevard, hvor der pt. er store problemer med hundeefterladenskaber. Arbejdsgruppen består af Green Teams Prags Boulevard, Amager Øst Lokaludvalg, Amagerbro Helhedsplan, Vibo, Lejerbo, Skolen ta´r skraldet, TMF og Miljøpunkt Amager. Arbejdsgruppens første initiativ var Amagerbro Helhedsplans kortlægning af beboernes ønsker.

Den 13. november blev der afholdt en skilte- og tulipanløgsevent med deltagelse af Teknik- og miljøborgmester og under pressedækning. 50 børn fra Sønderbro Skole plantede 2000 tulipanløg og fortalte med skiltekunst om deres drømme for området. Eventen banede vej for nye samarbejdsmuligheder mellem miljøpunktet og skolen.

Arbejdsgruppen gik gruppen i gang med at undersøge forskellige tiltag, der skal være med til at styrke liv og ophold på græsarealerne såsom hundelegeplads og udendørs fitnessredskaber. Derudover fik vi sammen med Helhedsplanen og lokaludvalget opgaven om at undersøge muligheder for etablering af en byhave på græsarealet samt at få engageret relevante lokale aktører som kunne støtte om driften. Den grønne friskole og Koføeds Skole viste interesse. Arbejdet om realisering af de forskellige initiativer fortsætter i det nye år.

Kornblomstparkens Familiehave

På den kommende bemandet legeplads på Kornblomstparken fik 10 familier fra forskellige boligafdelinger i nærområdet mulighed for at dyrke i egne kasser med professionel vejledning en gang om ugen. Udover sociale aktiviteter som høstfest blev der afholdt workshops om forspiring og altandyrkning. Familierne deltog også i turen til Svanholm på Øko-dag. Familiehaven, som udvides i 2016, er finansieret af Amagerbro Helhedsplan og Miljøpunkt Amager støtter byhaven med faglig sparring, hjælp til rekruttering og afvikling af aktiviteterne.

Grøn Langebro – samarbejde med WPI (Worcester Polytechnic Institute) fra Massachusetts
Miljøpunkt Amager har de seneste år haft et konstruktivt samarbejde med det amerikanske Worcester Polytechnic Institute fra Massachusetts. Som led i samarbejdet, arbejder et hold studerende fra instituttet, et par måneder om året sammen med Miljøpunkt Amager, om et konkrete teknisk udviklingsprojekt.

Samarbejdet i 2015 udviklede sig til et visionært og debatskabende om, hvorledes Langebro i fremtiden kan ombygges til en grøn naturkorridor.

Designing the Green Bridge of Copenhagen – af Nicolle Shandrow, Laura Antul & Samee Swartz

Miljøpunkt Amager arbejder nu videre på elementerne i forslaget fra de studerende. Se mere om projektet på Miljøpunkt Amager hjemmeside

Blomstrende By på Amager

I 2015 har vi været i dialog med Blomstrende By Vesterbro om at opstarte initiativet på Amager og dermed skabe flere grønne områder og vejbede. Projektet, som startede i 2012 på Vesterbro, har siden udviklet sig til en webbaseret interaktivt portal, hvor borgere og institutioner direkte kan adoptere et gadebed med støtte fra Byens Drift, Teknik og Miljøforvaltningen. Der blev afholdt indledende møder med bl.a. Amager Vest Lokaludvalg

og bybi. Det lykkedes dog ikke at søsætte projektet som planlagt i forbindelse med planteworkshops ved tunnelen på Peder Lykke Vej.

Inden årets udgang blev Blomstrende By et partnerskab på tværs af København Kommunes forvaltninger. Miljøpunktet vil arbejde videre med projektet i 2016 og varetage koordineringsopgaven på Amager.

Den spiselige by

Den spiselige by

Igen i år sat vi fokus på naturen i byen via en række arrangementer såsom lokalhistorisk naturvandring langs Amagerbanen og bytte-plantedag i samarbejde med Planteklubben, Vild Festival på Amager Fælled sammen med Byhøst og sidst men ikke mindst, "Spis din Ø" på Lørdag på Musiktorvet. Vi udbredte kendskab til grønne initiativer og foredrag via vores nyhedsbrev og facebook samt benyttede os af Jann Kuusisaaris billedsamling om spiselige planter på Amager Fælled ved forskellige lejligheder. Vi holdte samarbejds møde med Danmarks Naturfredningsforening omkring formidling af biodiversitet på Amager Fælled. Derudover deltog vi i Amager Vest lokaludvalgs informationsmøde om den kommende campingplads på Amager Fælled med godt 40 borgere, som udtrykte deres bekymring om udviklingen, hvor fælleden mindskes bid for bid.

Grønne byvandring

Sammen med Planteklubben afholdt vi d. 20. august en lokalhistorisk naturvandring langs den gamle banetrace ved Amagerbanen, som er under forandring. Majken Hviid fortalte om

banens historie og områdets fremtidige planer, mens de fremmødte gik igennem det stykke vildt naturområde og over til det nye bykvarter Ved Amagerbanen Syd.

Vild Festival på Amager Fælled den 19. september

I samarbejde med Byhøst deltog Miljøpunkt Amager i den velbesøgte Vild Festival på Amager Fælled. Der var guidede sanketure, workshops og pop-up restaurant "Ny skud". Miljøpunkt Amager bidrog med bålmad og info om madspild sammen med miljøambassadørerne og Madskolen Jordan Rundt. Sammen med Planteklubben arrangerede Miljøpunkt Amager også en æblehøstfestival, hvor børnene og voksne plukkede æbler og efterfølgende brugte kræfter på miljøpunktets mostpresse.

Taglandbrug på Fields

Miljøpunkt Amager har vejledt igangsætterne bag det kommende taglandbrug "Refarmed", der er under opbygning på taget Fields i Ørestad. Om alt går vel, åbner taglandbruget i 2016. Se mere om taglandbruget på <http://refarmed.dk/>

Dokumentarfilm med CPH:DOX

Vi viste i samarbejde med dokumentarfilmsfestivalen CPH:DOX to film i Kvarterhuset. Dokumentaren "10 billion - What's on your plate?" blev vist den 7. november, hvor der var 60 deltagere. Oplæg fra Lise om grønne og spiselige tiltag på Amager + oplæg fra Kompostbudene i slutningen af filmen.

Udlån af mostpresse

Hvert efterår går tonsvis af frugt fra de danske haver til spilde. Vi har som en konkret indsats mod dette madspild valgt at indkøbe og udlåne komplet mosteri med kværn og presse. Mosteriet udlånes i perioder på op til 3 dage og har været populært blandt Amagers haveejere i efterårsmånederne. Vi har ligeledes haft mosteriet med til forskellige events, hvor det specielt er populært blandt børn og unge.

Grønne Børnefingre

Sønderbros grønne ambassadører

Efter det lykkedes os i efteråret 2014 at etablere et samarbejde med Sønderbro Skole, holdte vi bl.a. en del sparringsmøder som resulterede i at skolen søgte økonomiske midler til to projekter hhv Sønderbros grønne lommer med sansehøve og madhave samt et undervisningsforløb om planter, dyrkningsmetoder og biodiversitet. Men de fik desværre ikke midlerne, heriblandt Puljen til Grønne Ildsjæle. Det var heller ikke muligt at afholde noget af de planlagte aktiviteter efter sommerferien da de involverede lærerne stoppede og skolen gennemgik en ledelsesskift. Til gengæld er de grønne elementer som skolen fik fra Prags Have, brugt som en del af undervisning i indskolingen.

Samarbejde med Urbanplanten

Miljøpunkt Amager har i 2015 videreført samarbejdet med Urbanplanten. Urbanplanten er et enestående eksperimentelt bylandbrug i Remiseparken (Urbanplanen), der i særlig grad henvender sig til børn og deres familier.

Miljøpunkt Amagers samarbejde med Urbanplanten har i særlig grad fokuseret på hjælp til fundraising, hvilket i en vis udstrækning er lykkedes. Der således givet støtte fra Friluftrådet til videreudvikling af de fysiske anlæg i bylandbruget.

Opfyldelse af målsætninger for 'Grøn bydel'

Målsætningerne for indsatsen, har været at:

- Afholde **PARK(ing) Day** Inspireret af den globale event PARK(ing) Day, gerne mindst én uge ad gangen. Det er væsentligt, at initiativerne igangsættes i en konstruktiv dialog med lokale borgere og de lokale erhvervsdrivende, så alle oplever initiativerne som positive, inddragende og som noget der skaber værdi i lokalmiljøet.
- Lave **Grønne byvandring**er for at fremvise og understøtte den lokale biodiversitet i byens grønne rum.
- etablere samarbejde med **Blomstrende by** med henblik på at forskønne byens ikke-befæstede arealer med blomster til glæde for lokale borgere og dyrelivet.
- Afholde arrangementer med fokus på bydelens **spiselige planter**.
- Deltage i **Markedsdag på Amagerbrogade** sammen med butikkerne.
- Afholde af **Bytte-plante** arrangementer, **æblehøstfest** på Amager Fælled og lokale aktiviteter med **udlån af mostpresse** til områder med mange frugttræer.
- Samarbejde med og vejlede lokale initiativer indenfor **byhaver** og **bylandbrug**
- samarbejde med **lokale skoler** om byhaver for børn ved at afprøve et forløb, der

kan styrke elevernes kendskab til urter/planter, dyrkningsmetoder, og hvordan de kan bruges i madlavningen.

-

Målsætning for Grøn Bydel er delvist opfyldt. Vi har i september afholdt en meget succesfuld Park in a Week, der er vores egen udvidet udgave af den globale Park(ing) Day og satte fokus på brugen af byen.

Vi har afholdt grønne vandringer i byrummet, bynaturen og på Amager Fælled. Vi har organiseret samarbejde med Blomstrende By. Der er gennem året afholdt en række arrangementer om den spiselige by og bynatur.

Vi har på Prags Boulevard og i Kornblomstparken medvirket til at igangsætte nye og videreudvikle eksisterende byhaveinitiativer. Vi har været vejleder på etableringen af bylandbruget Refarmed, som er under opbygning på Fields. Og vi har indgået samarbejde med lokal skole om undervisning i stop madspild.

Vi er en afgørende i udvikling af grønne byrumsprojekter og når ud til en bred målgruppe med budskaber inden for vores indsatsområder.

2. Miljøambassadører (Amager Øst og Amager Vest)

Det primære formål i vores arbejde med dette indsatsområde er at skabe større forståelse for miljø og miljøspørgsmål blandt borgere med anden etnisk baggrund end dansk. Via en række aktiviteter lige fra undervisning til homeparties viderefører miljøambassadørerne deres miljøviden i deres netværk og i boligforeningerne.

Miljøambassadører

Som noget nyt har indsatsen i 2015 haft fokus på madspild og indeholdt aktiviteter såsom kursusforløb og workshops, hvor deltagerne kunne få kendskab til de forskellige problemstillinger i husholdninger og detailhandlen.

Miljøambassadørkursus om madspild

Den 3. juni overrakte Sundheds- og omsorgsborgmester Ninna Thomsen diplomer til 19

miljøambassadører, som er det første hold miljøambassadører, der har gennemført vores kursus 'Mad med omtanke' - der satte fokus på madspild, tilsætningsstoffer i mad, gen-dyrk og kompostering. Undervisningen har været en blanding af faglige oplæg, praktisk madlavning i køkkenet og ekskursioner. Kokken Benjamin Marcher-Carlsen fra VILDT og Spisehuset Rub & Stub var medunderviser. Vi lånte Koføeds Skoles køkken, hvor kursisterne fik konkrete madlavningstips til at udnytte råvarerne bedst muligt og at konservere fødevarer uden brug af kunstige tilsætningsstoffer. Der var også tur til det lokale supermarked Kvickly, hvor kursisterne fik indsigt i omfanget af madspild i supermarkederne samt tiltag til at reducere det. Sidst men ikke mindst besøgte kursisterne det økologiske landbrug Svanholm, hvor 50 voksne og børn oplevede Øko-dagen. Turen blev finansieret af Amagerbro Helhedsplan og Urbanplanen/Partnerskabet.

Miljøambassadørernes videreformidling

Miljøambassadørerne formidlede deres nye viden i deres netværk og ved Urbanplan Festival, som blev afholdt d. 30 maj. De holdte også et par oplæg og en madworkshop i Cafe Mosaik i Norgesgade. *Derudover blev miljøambassadørerne opfordret til at være selvkørende og holde arrangementer i lokalområdet.*

Vild Festival på Amager Fælled

Den 19. september deltog Miljøambassadørerne og Miljøpunkt Amager i den velbesøgte Vild Festival på Amager Fælled. Se mere om arrangementet under "Grøn bydel".

Byttemarked på Peder Lykke Skolen

Den 25. oktober var der traditionen tro byttemarked på Peder Lykke Skolen. Det er fjerde år i træk at byttemarkedet afholdes. De foregående år har der hver gang været mere end 1 ton brugbare ting og sager som har skiftet ejermand til gavn for deltagerne og miljøet. Miljøambassadørerne fortalte om madspild og ressourceforbrug og afholdt en quiz om emnerne. Der kom omkring 400 gæster og der blev igen byttet ca. et ton tøj, bøger m.m.

Grønne Besøg i lokale boligforeninger/lokale boligkarréer

Koncept for nye Grønne Besøg

Vi har holdt møder med Amagerbro Helhedsplan om at finde boligafdelinger for Grønne besøg sammen med de tidligere uddannede miljøambassadørerne. Vi har også drøftet udvikling af et koncept, hvor vi kombinerer formidling af miljø og ressourcebesparelser med netværksskabelse for at få kontakt til ensomme beboere i afdelingerne. Efterfølgende har vi aftalt at videreudvikle konceptet og gennemføre grønne besøg i Støberigården i foråret 2016.

Foredrag og oplæg

To af de tidligere uddannede miljøambassadører mulighed for at fortælle om deres formidlingsarbejde på et netværksmøde for de blå ressourcer i helhedsplanen. Den 18. november holdte de sammen med projektlederen et oplæg om miljøambassadørernes husbesøg for driftsfolk fra boligforeninger. Temaet var om affald og hvordan man kan fremme bedre affaldshåndtering i boligafdelingerne. Miljøpunktet videreformidlede også HOFORs tekniske akademi for ejendomsservicetekniker i boligforeninger.

Den 30. september holdte projektlederen et oplæg om miljøambassadør-indsatsen for den lokale afdeling af SF. Der var stor interesse for at høre om metoden og Miljøpunkt Amagers arbejde med inddragelse af borgere med anden etnisk baggrund i miljøarbejdet.

Nye samarbejdspartnere

I løbet af året havde vi en del arrangementer med Madskolen Jordan Rundt, som er et initiativ drevet af og med kvinder med etniske minoritetsbaggrund (tidligere uddannede miljøambassadører) under FORA København og med fokus på kulturmøder via madlavning. Vi har desuden givet input til det videre opkvalificeringsarbejde hos Madskolen omkring mad og miljø og har haft dialog om fundraising til fællesspisning på Amager bio, som vi håber på at realisere i 2016.

Dertil blev der etableret kontakt til projektet Baba, der siden valgte at indstille deres aktiviteter på Amager målrettet etniske fædre pga oprettelse af Amagerbros Fædregruppen, som vi i efteråret lavede aftale om at holde fællesarrangementer med i det nye år.

Skoleelever som Miljøambassadører

I vores arbejde med at engagere børn og unge i madspildsproblematikken udviklede vi et koncept bestående af praktisk undervisning målrettet børn og unge.

Undervisningsforløb om Madspild på Sønderbro Skole

I forbindelse med dialogmøder om nye initiativer på Prags Boulevards græsareal fik vi genetableret samarbejde med Sønderbro Skole. Dette resulterede bl.a. i et praktisk undervisningsforløb i madkundskab for 6. klasser, hvor eleverne blev undervist i madspild og hvordan de kunne mindske madspild ved tilberedning. Eleverne blev præsenteret for forskellige handlemuligheder mens de kreerede sammen med kok Benjamin Marcher-Carlsen fra Vildt en mexicansk gryderet med søde kartofler. Efterfølgende er det blevet aftalt at gennemføre nye undervisningsforløb i 2016.

Madspildsworkshop med Girlz United

D. 30. september var Miljøpunkt Amager og kokken Benjamin Marcher-Carlsen gæsteundervisere i Girlz Uniteds madlavninghold på Sønderbro Skole. Der var fuldt hus med 39 deltagere til dagens workshop som både talte pigerne og deres forældre. Workshoppen var en del af miljøpunktets arbejde med at sætte fokus på madspild. Meyers Bageri på Amagerbrogade og Byhaven Sundholm sponsorerede brød og nyhøstet grønt.

Opfyldelse af målsætninger for Miljøambassadører

Målsætningen for indsatsen har været at:

- Afholde **Miljøambassadøruddannelsesforløb om madspild**, affaldsforebyggelse og genbrug. I uddannelsen lægges der vægt på at motivere de uddannede miljøambassadører til selv at søge ny viden og blive selvkørende.
- Gennemføre **grønne besøg** i lokale boligforeninger og boligkarréer med tidligere tidligere uddannede miljøambassadører for at nedbringe forbrug af vand, affald, el og varme. Dette vil bl.a. foregå i samarbejde med Amagerbro Helhedsplan og HOFOR.
- Planlægge og gennemføre **uddannelsesforløb med lokale skoler** om madspild. Eleverne vil få kendskab til forskellige problemstillinger og handlemuligheder i forhold til emnet.

Målsætningerne for indsatsen er delvist opfyldt. Vi har med uddannelsesforløbet og separate workshops om madspild, fået sat et særligt fokus madspild, ressourceforbrug og affaldsforebyggelse. Derudover har vi gennem forskellige aktiviteter og undervisningsforløb fået skabt interesse hos unge og børn for madspild. i 2016 vil vi arbejde videre med undervisning om madspild på lokale skoler.

Det har ikke lykkedes os at gennemføre grønne besøg i lokale boligforeninger, men der er dog indgået aftaler med Amagerbro Helhedsplan om grønne besøg i Støberigården i 2016.

3. Klimatilpasning (Amager Øst og Amager Vest)

Klimatilpasningsområdet har en helt særlig bevågenhed blandt borgerne på Amager, i den kommunale forvaltning og på lokalpolitisk niveau. Vores arbejde med klimatilpasning er der vi oplever den største direkte efterspørgsel efter vores indsats og hvor vi meget hurtigt må melde "alt optaget" på borgerdialogen. Indsatsen er prioriteret i både Amager Øst og Amager Vest

Udstilling til Park in a Week

I forbindelse med arrangementet "Park in a Week" (afholdt den 11. til 18. september) lavede vi en udstilling om forslag til klimatilpasningsløsninger på Amager. Udstillingen indeholdt projektforslag fra Københavns Kommune, en lokal grundejerforening og flere forslag fra universitetsstuderende. Udstillingen var sat op på pyloner i det fri og blev studeret af cyklister, hundeluftere og andre forbipasserende. Der blev lavet flere uformelle rundvisninger i udstillingen - den største var for 25 studerende fra Aalborg Universitet.

Workshops om grønne tage

I foråret satte vi fokus på grønne tage og deres klimatilpasningseffekt i tre workshops i UrbanplanTen i Remiseparken. De tre workshops blev afholdt sammen med Jann Kuusisaari fra UrbanplanTen og Planteklubben fra biblioteket på Rhodosvej. Den første workshop d. 15. april planlagde vi sammen med de frivillig hvordan der kan laves flere grønne tage i UrbanplanTen og vi var på rundtur i Bonderen og Byggeren og se på de grønne tiltag i UrbanplanTen. Den 29. april lagde vi grønt tag på det nye hønsehus i Bondegården. Med

tiden vil planterne sprede sig over hele taget. Og tredje og sidste gang d. 20. maj undersøgte vi planter til grønne tage og så på sammensætningen af de grønne tage i UrbanplanTen. Der deltog ca. 25 personer i de tre workshops.

Udflugt til regnhave

Planteklubben og Miljøpunkt Amager inviterede den 12. august på udflugt til en regnhave på Amager. I regnhaven bliver regnvandet opsamlet og brugt eller ledt til steder i haven, hvor det ikke er i vejen. Regnhaven kan klare regnskyl der er lige så store som skybruddet i 2011. Deltagerne fik forklaret hvordan haven er indrettet og fik tips til, hvordan de selv kunne komme i gang med at tilpasse deres haver til regnvandet. Der deltog ca. 20 personer i udflugten.

Vejledning om medfinansiering

I 2014 var Miljøpunkt Amager med til at forfatte og afprøve en skriftlig vejledning til at søge om medfinansiering af klimatilpasning på private fællesveje sammen med Københavns Kommune og HOFOR. Den er blevet evalueret og udgivet i en forkortet version. Den 27. august 2015 blev den præsenteret hos HOFOR for en hel sal af grundejerforeninger. Vi har brugt vejledningen flittigt i vores opsøgende arbejde over for grundejere på private fællesveje på Amager.

Temaaften om private fællesveje

Miljøpunkt Amager har deltaget i udarbejdelsen af den nye håndbog "Vejledning om private fællesveje" som er lavet på tværs af otte lokaludvalg i København. Vi deltog på vegne af Amager Vest Lokaludvalg. Den 29. oktober blev vejledningen præsenteret på Amager til et informationsmøde, hvor vi deltog med et oplæg om håndbogen og en workshop om klimatilpasning. Aftenen er arrangeret sammen med Amagers to lokaludvalg. På mødet deltog også fagfolk fra Københavns Kommune. Det var et velbesøgt arrangement med ca. 70 deltagere.

Oplæg om klimatilpasning

Som en del af vores opsøgende arbejde for at udbrede kendskab til klimatilpasning på egen matrikel eller den private fællesvej, har vi holdt oplæg for syv grundejerforeninger i forbindelse med deres generalforsamlinger eller på bestyrelsesmøder. Oplæggene har beskrevet mulighederne for at gå i gang med klimatilpasning på egen grund eller på vejarealet samt de planer Københavns Kommune har for at klimatilpasse byen.

Idekonkurrence om Grøn Klimavej

Anden halvdel af idékonkurrencen om klimatilpasning på private fællesveje foregik i 2015. Grundejerforeningen Fredens Bo (Etonvej m.fl. v. Oxfords Allé) blev kåret til vinder af klimatilpasningskonkurrencen og er dermed vinder af 40.000 kr. som skal bruges til at gå videre med at gøre deres vej mere klimatilpasset. Vinderen blev udpeget af en jury bestående af stadsarkitekten i Københavns Kommune samt en repræsentant fra HOFOR, Sundbyernes Grundejerfællesskab samt de to lokaludvalg. Vi har hjulpet grundejerforeningen videre frem mod at realisere deres idéer.

Vinderne af konkurrencen og repræsentanter for juryen.

Indsats for boligforeninger

Den 27. oktober havde vi besøg af civilingeniør Kåre Press-Kristensen i Kvarterhuset, hvor han holdt et oplæg om det store klimasikrings- og forskønnelsesprojekt i boligforeningen Jyllandshuse og hvordan det blev gennemført uden at koste beboerne 'fem flade øre'. Oplægget blev afholdt som inspiration for boligforeninger på Amager, der har interesse for at lave klimatilpasning. De 20 deltagere var blevet opfordret til at medbringe materiale om deres egne foreninger - og det blev brugt til at give konkrete ideer til hvordan deres boligforeninger kunne komme i gang med et klimasikrings- og forskønnelsesprojekt.

Temadag om klimatilpasning for lokaludvalgene

Den 28. september afholdt vi en workshop med lokaludvalgene om hvorledes vi fremadrettet kan gribe arbejdet med den lokale klimatilpasning og skybrudssikring an. Spørgsmålet blevet aktualiseret af Københavns Kommunes ønske om at lokaludvalgene (og miljøpunkterne) spiller en større rolle i "omverdensinddragelsen om klimatilpasning". Workshopen er blevet brugt til at konkretisere klimatilpasningsindsatsen i Miljøpunkt Amagers årsplan for 2016.

Offentlig æblepark på Greisvej

Miljøpunkt Amager var medarrangør på en borgerrettet workshop om etablering af en lokal æblepark med pavillon og mosteri. Projektet er tænkt som et socialøkonomisk projekt med

et delfokus på klimatilpasning og udspringer fra Amager Øst Lokaludvalg. Projektet fortsætter i 2016.

Opfyldelse af målsætninger for 'Klimatilpasning'

Målsætningerne for indsatsen har været at lave:

- 1) **målrettet vejledning om lokale løsninger** og mulighederne for at få medfinansiering til dem. Det skulle gøres gennem et opsøgende arbejde med at formidle klimatilpasningsløsninger på gadeplan og private matrikler som villaer og boligforeninger og et stående tilbud om, at vi kunne holde foredrag for grundejerforeninger og boligforeninger om deres muligheder. Derudover skulle der være en opdateret hjemmeside om mulighederne for at lave klimatilpasning på Amager.
- 2) afholde en **idékonkurrence om klimatilpasning** på private fællesveje.

Vi har formidlet lokale klimatilpasningsløsninger og mulighederne for medfinansiering gennem:

- syv oplæg for grundejerforeninger på Amager,
- tre workshops om grønne tage som klimatilpasningsløsning,
- et foredrag om klimatilpasning i boligforeninger,
- en udflugt til en regnhave,
- workshop om klimatilpasning til temaaften om private fællesveje,
- vores medvirken i Københavns Kommunes og HOFORs vejledning om medfinansiering 'Skab plads til regnvand',
- vores medvirken i håndbogen 'Vejledning til private fællesveje',
- en opdateret hjemmeside information med konkrete løsninger og vejledning om økonomiske, juridiske og administrative forhold ved LAR-projekter.

Der blev kåret en vinder i idékonkurrencen som nu arbejder videre på at realisere deres klimatilpasningsidéer. Vinderforslaget er blevet udstillet i udstillingen under 'Park in a Week'.

Vi har opnået de målsætninger vi havde udarbejdet for indsatsen 'Klimatilpasning'. Ydermere har vi afholdt en klimatilpasningsworkshop for Amagers to lokaludvalg og deltaget i Amager Øst Lokaludvalgs projekt om begrønning af Gresivej.

4. Affaldsforebyggelse og Genbrug (Amager Øst)

Indsatsen for affaldsforebyggelse og genbrug i Amager Øst blev, efter en årrække som ikke-prioriteret indsats, genoptaget i 2015.

I løbet af 2015 fokuserede indsatsen sig i særlig grad på kompostering i etageejendomme, da en borgerhenvendelse gav muligheder for at deltage i et aktuelt forsøg med borgerdreven affaldssortering og kompostering.

På den baggrund er indsatsen er blevet grebet lidt anderledes an end planlagt i årsplanen. Indsatsen er blevet et rigtig godt eksempel på, hvordan borgerdialog og partnerskabsdannelse kan drive miljøindsatser i en meget konkret og resultatorienteret retning.

Der er for 2016 rigtig gode perspektiver at bygge videre på

Fokus på kompostering

I løbet af 2015 så initiativet "**Kompostbudene**" dagens lys. Kompostbudene er et socialøkonomiske initiativ igangsat af Miljøpunkt Amager i samarbejde med den lokale borger, Stine Hansen. Stine henvendte sig i vinteren 2014/2015 til Miljøpunkt Amager, da hun med puljestøtte fra Amager Øst Lokaludvalg, havde etableret en lokal komposteringsordning i sin boligforening. Erfaringerne fra dette forsøg ville hun gerne fremlægge offentligt sammen med Miljøpunkt Amager.

I dialog med Stine opstod ideen om etablering af en rullende komposteringservice, hvor lokale boligforeninger kan få vejledning om og service til fælleskompostering. Initiativet har i efteråret 2015 opnået støtte fra Miljøstyrelsen og Københavns Kommune, og i løber nu foreløbigt frem til udgangen af 2016. I løbet af året blev der indgået aftale med Aktivitetscenter Sundholm, om at uddanne nogle af deres brugere til "Kompostbude". Perspektivet er, at brugerne af Sundholm efter endt uddannelse bliver ansat som Kompostbude i den socialøkonomiske virksomhed Kompostbudene.

Henover efteråret blev grundlaget for Kompostbudene t udviklet og konkretiseret. Fra starten af 2016 er virksomheden nu klar til at hjælpe primært boligforeninger, virksomheder og offentlige institutioner med at komme i gang med affaldssortering og kompostering og sørger for løbende vedligehold af komposteringsystemer. Virksomheden udlejer også komposteringsystemer og holder foredrag, vejleder og rådgiver om alt fra affaldssortering, kompostering, grønne gårdhaver til borgerinddragelse, socialøkonomiske initiativer og cirkulær økonomi.

Om alt går vel, vil Kompostbudene kunne fortsætte sine miljøfremmende aktiviteter og sit socialøkonomiske virke på et velfungerende og selvfinansierende grundlag, når støtten fra Miljøstyrelsen udløber.

Effekten egentlige effekt af Kompostbudene, er det endnu for tidligt at konkludere på. Effekterne afhænger meget af, hvor mange aftaler Kompostbudene formår at indgå med lokale boligforeninger, virksomheder og institutioner. Det kan dog entydigt konkluderes at interessen har været meget stor - både i Amager Øst og i resten af Hovedstadsområdet. Kompostbudene undersøger derfor i skrivende stund, mulighederne for at opsplitte initiativet i flere lokale satellit-afdelinger, så flere lokalområder kan få nytte af Kompostbudenes ideer og kompetencer.

Kompostbudene er blevet et fyrtårnsprojekt, som stråler langt ud over Amager Øst.

Bytte- og loppemarkeder

Miljøpunkt Amager har i løbet af 2015 været involveret i afholdelse af tre bytte/loppemarkeder i Amager Øst.

Loppe- og byttemarked i Ungarnsgade den 29. august

I samarbejde med Ungarnsgadenetværket blev der afholdt loppe- og byttemarked på Ungarnsgade den 29. august. Arrangementet var planlagt af gadens beboere i samarbejde med Miljøpunkt Amager. Miljøpunkt Amager deltog i arrangementet med et byttehjørne.

Loppe- og byttemarked på Prags Plads den 12. september

I forbindelse med Park in a week arrangerede vi sammen Prags Grill & Steakhouse og Mødested Amager et loppe- og byttemarked, som også bud på live-musik med Københavnsk Guitarskole Casa de la Guitarra og henna-maling. Trods dårlig vejr var der en del der kom forbi og gav også input til brugen af byens fælles rum samt miljøarbejde på Amager.

Jul i Kvarterhuset

Den 21. november deltog vi i "Jul i Kvarterhuset", hvor vi satte fokus på julens ressourceforbrug med en quiz om affald, skjulte ressourcer og madspild. Sammen med Kompostbudene gav vi tips om en grønnere og mere miljøvenlig jul. Vinderen af quizen vandt en pose grøntsager fra Københavns Fødevarefællesskab.

Julebyttemarked den 12. december

I samarbejde med Mødested Amager og Kvarterhuset holdte vi Julebyttemarked i Kvarterhuset. Her var der 131 besøgende og på bare 3 timer blev der byttet 555 kg tøj, legetøj, bøger ud af samlet 682 kg. Mange kunne finde julegaver til familien eller lave selv en gave på dagens tekstilworkshop, hvor børnene og voksne kunne lave kvaste og bogmærker fra gammelt stof og bøger. Alt i alt var det en succes trods den begrænsede opreklameringsindsats.

Opfyldelse af målsætninger for Affaldsforebyggelse og Genbrug

Målsætningerne for indsatsen har været at:

- Gennemføre **informationskampagne for bedre affaldssortering** i etageejendomme i udvalgte boligområder.
- **Fokus på kompostering**. Et samarbejde gennemføres med lokale boligforeninger om kompostering af det organiske affald. Fokuset rettes også på, hvordan det komposterede affald sikres mod lugtgener og skadedyr, samt hvordan det kan anvendes lokalt som jordforbedringsmiddel på egne grønne arealer i boligforeningerne.
- Afholde mindst **et byttemarked**
- Afholde mindst **et loppemarked**

Derudover vil Miljøpunkt Amager arbejde med at fremme låne- og deleordninger som en metode til at mindske ressourceforbruget og affaldsmængden.

Selvom indsatsen er blevet grebet anderledes an, end beskrevet i årsplanen, må målsætningerne for indsatsen anses for at være opfyldt til fulde. Det er i særlig grad arbejdet med Kompostbudene, der har gjort forskellen for indsatsen. Gennem kompostbudene er det lykkedes, at skabe opmærksomhed om betydningen og værdien af affaldssortering i etageejendomme, på en meget dynamisk og opsigtsvækkende måde. Samtidig har Kompostbudene potentiale til at realisere målsætninger inden for andre indsatsområder, når der via kompostbudene arbejdes med etablering af grønne gårdhaver.

Med afholdelse af tre bytte/loppemarkeder i løbet af efteråret, har indsatsen ligeledes fulgt op på en god tradition med afvikling af årlige genbrugsmarkeder.

5. Bedre cyklister på Amager (Amager Øst)

Bicycle Innovation Lab og Cykelbiblioteket

Den selvstændige forening Bicycle Innovation Lab, som Miljøpunkt Amager var med til at etablere i 2011, har været gennem en del omstruktureringer og Miljøpunkt Amager har i 2015 deltaget aktivt i den daglige drift af foreningens sekretariat og af cykelbiblioteket. Med etableringen af et nyt cykelbibliotek i Helsingør og flere cykelbiblioteker under planlægning rundt om i landet kan vi glæde os over at vores ideer inspirerer andre til tiltag på cykelområdet. Cykelbiblioteket på Prags Boulevard er åbent for udlån af cykler fra torsdag til torsdag og Miljøpunkt Amager støtter fortsat op om Cykelbiblioteket og Bicycle Innovation Labs aktiviteter.

Cykelpitstop

Cykelpitstop på Christmas Møllers Plads

Den 26. juni afholdt Miljøpunkt Amager tradition tro cykelpitstop på Christmas Møllers Plads, hvor cyklisterne fik skulderklap for deres grønne transportvalg. Der var ligesom de andre år mange, der stoppede op og tog imod tilbuddet om gratis cykeltjek og morgenkaffe. Sammen med Amager Øst Lokaludvalg benyttede vi lejligheden til at spørge cyklisterne om deres input til høringerne om Københavns Kommunes strategi for bynatur og strategi for Agenda 21, samt hvorledes adfærden på cykelstierne påvirke deres oplevelse af at være cyklist i København . I alt blev der uddelt ca. 300 postkort uddelt på de timer.

Cykelpitstop på Prags Plads

Den 11. september gav vi igen Amagers cyklister med gratis kaffe og et hurtigt cykeltjek. Prags Grill & Steakhouse gav kaffen og Bicycle Innovation Lab stod for cykeltjek. Formålet var at sige tak fordi du cykler og gøre reklame for Park in a Week arrangementet. Der var ca. 70 der benyttede sig af tilbuddet.

Børn på Cykel

Undervisningsforløbet Folkeskolen Cykler er blevet tilbudt gratis til samtlige privat og folkeskoler på Amager, flere har udvist interesse men undervisningsforløbet er så vidt vides ikke blevet gennemført i 2015, det er vores håb at flere af skolerne i 2016.

Miljøpunkt Amager og Bicycle Innovation Lab er desuden i fortsat dialog med Den Grønne Friskole om et tættere samarbejde omkring cykler og cykelundervisning.

Sammen med Amager Øst Lokaludvalg har Miljøpunkt Amager derudover deltaget aktivt i arbejdet med få etableret en cykellegeplads på Amager. Det arbejde har været en succes, da der nu er truffet beslutning om etablering af en cykellegeplads på hjørnet af Backersvej og Formosavej.

Filmvisning med CPH:DOX

Vi viste i samarbejde med dokumentarfilmsfestivalen CPH:DOX to film i Kvarterhuset. Den ene blev vist den 5. november og handler om cyklisme og byplanlægning. Lasse Schelde fra Bicycle Innovation Lab introducerede filmen. Vi holdt i den forbindelse åbent hus i Cykelbiblioteket for alle interesserede.

Opfyldelse af målsætninger for Bedre cyklister på Amager

Målsætningen for indsatsen har været at:

- Videreføre **Cykelbiblioteket** på Prags Boulevard i samarbejde med Bicycle Innovation Lab. Vi vil arbejde aktivt på at skaffe flere medlemmer til cykelbiblioteket og knytte flere frivillige til værkstedet og i samarbejde med medlemmer og frivillige udbygge Bicycle Innovation Labs aktiviteter.
- Fortsætte arbejdet i Foreningen **Bicycle Innovation Labs** bestyrelse og varetage mindre sekretariatsfunktioner.
- udbrede **cykelundervisningsforløbet** "Folkeskolen Cykler", der er udviklet af Bicycle Innovation Lab til skoler i lokalområdet. Undervisningsforløbet sigter mod at gøre de deltagende børn til cykelambassadører ved at oplyse og inspirere dem i deres cykelglæde.
- deltage aktivt i **udvikling af en børnetrafikplan** for Amager. Vi vil engagere os i debatten og deltage i workshops og undersøge, hvordan vi i dialog med Amagers skoler kan skabe mere sikkerhed og tryghed for børn i trafikken.
- Afholde **mindst to cykelpitstop** i løbet af året, hvor vi forkæler Amagers morgencyklister med et hurtigt cykeltjek og en kop god kaffe. Under årets pitstop vil vi have specifikt fokus på cyklisternes opførsel på cykelstierne og vi vil promovere

gensidig hensynstagen og respekt for ens medcyklister.

Målsætningerne for indsatsen er delvist opfyldt. Vi har videreført cykelbiblioteket og fortsat vores arbejde i foreningen Bicycle Innovation Lab. Derudover har vi gennemført to vellykkede cykelpitstops på Amagerbrogade.

Det er desværre ikke lykkedes af få undervisningsforløbet "Folkeskolen cykler gennemført på skoler i Amager Øst. Miljøpunktets deltagelse i børnetrafikplan for Amager har været meget sporadisk. Dette er i meget begrænset grad blevet kompenseret via arbejdet for en cykellegeplads op Amager.

6. Grønne netværk (Amager Øst og Amager Vest)

Netværkssworkshop

Søndag den 10. maj blev der afholdt Miljøpunkt Amager en netværkssworkshop for miljøinteresserede borgere på Amager. Formålet med netværkssworkshopen var at samle lokale borgere med lyst til at skabe grønne forandringer i deres eget kvarter. Til arrangementet havde vi allieret os med Andreas Lloyd fra initiativet Borgerlyst, der guidede deltagerne gennem en "samtalesalon".

Deltagerne arbejdede under hele samtalsalonen med deres egne ideer og visioner og blev til sidst bedt om at præsentere deres ideer for hinanden.

Til sidst samledes deltagerne om de konkrete ideer og arbejdede i fællesskab med hvad der skulle til for at føre ideerne ud i livet. Alle ideer, visioner og problemer blev grundigt vendt og der blev udvekslet kontakter og aftalt møder.

De emner der blev arbejdet mest intensivt med var:

- En app / kort over grønne/sanse-/øko-steder på Amager, en mulighed for at dele oplevelser og lære hinanden at kende.
- Gadelaug: Ungarnsgade og Gadelaug for Hallandsgade/Sverrigsgade/Kongedybet/Norgesgade udvekslede erfaringer.
- Kompostbudene: en mulighed for at få hjælp til at kompostere i gården.
- Fælles affaldssortering i den gamle del af Islands Brygge – kan vi få nogle af

affaldscontainerne ud af de små gårde og samlet et fælles sted?

Af andre ideer der blev arbejdet med kan nævnes:

- Flere frugttræer og bærbuske i nærområdet, hvor kan man få lov at plante? Hvem vil være med?
- Hvordan kan man begrønne sin vej? Skal man søge om tilladelser eller skal man bare gå i gang?
- Hvordan kommer jeg i kontakt med mine naboer og hvordan kommer vi i gang med at skabe noget grønt der hvor vi bor.
- Grønne tage i boligforeningen, hvordan gør man og hvordan får man de andre beboere med på ideen?
- Fælles højbede i gården – hvordan starter man op?
- Kan man starte et havelaug ved Majporten der arbejder for at området ser pænt ud og at der er fælles aktiviteter?

Arrangementet var velbesøgt (ca. 25 deltagere), og en række ideer fra arrangementet er nu ved at blive realiseret gennem Miljøpunkt Amager, mens andre ideer lever deres eget liv i de amagerkanske bykvartere.

Nedgravede affaldsløsninger på Islands Brygge

Siden Netværkshoppet i maj, har Miljøpunkt Amager været i dialog med lokale kræfter på Islands Brygge om etablering af private affaldsløsninger på gadeplan.

Udgangspunktet for arbejdet er nedgravede undergrundscontainerne, som giver mulighed for at flytte affaldshåndteringen fra de små baggårde og porte på Islands Brygge, til under jorden i gaderne.

Bryggens Fødselsdag

Under Bryggens fødselsdagsarrangement den 5. september, trodsede Miljøpunkt Amager skybrudet og deltog med en bod.

Fokus for Miljøpunkt Amagers deltagelse var på lokale affaldsløsninger og grønne byrumsløsninger.

Amager Frugtlaug

Den 12. september deltog Miljøpunkt Amager i 'Lørdag på Musiktorvet' hvor vi holdt fælles møde med Amager Øst Lokaludvalg. Vi brugte dagen på at arbejde for at skaffe medlemmer til et frugtlaug på Amager for dem der har frugt de gerne vil dele – og dem der

gerne vil hjælpe med at plukke og bruge frugten.

Ungarnsgadenetværket

Igen i år har Miljøpunkt Amager samarbejde med Ungarnsgadenetværket om lokale aktiviteter. Miljøpunkt Amager var i sin initiativtager til oprettelse af netværket, der styres af frivillige kræfter fra gaden. Aktiviteterne i netværket opstår sporadisk og når de mest aktive deltager i netværket finder lysten og behovet. Et af omdrejningspunkterne for aktiviteterne i netværket, er gadehaverne, som er opstillet med støtte fra Miljøpunkt Amager og Amager Øst Lokaludvalg

Loppe- og byttemarked i Ungarnsgade den 29. august

På initiativ af Ungarnsgadenetværket og Miljøpunkt Amager blev der lørdag den 29. august et lokalt loppe- og byttemarked i Ungarnsgade.

Aktivetsdag i Kornblomstparken

Miljøpunkt Amager deltog i 'Aktivetsdag i Kornblomstparken' den 12. september for at fortælle om grønne netværk og hvordan man kan engagere sig i miljøprojekter på Amager.

Transportnetværk Amager

Miljøpunkt Amager har fortsat arbejdet i Transportnetværk Amager, hvor nogle af Københavns største virksomheder mødes for at diskutere transport- og mobilitetsløsninger. Med bistand fra Miljøpunkt Amager, har Transportnetværk har fortsat sine aktiviteter i 2015.

Der har været afholdt tre netværksmøder, hvor temaerne bl.a. har været:

- Videomødefaciliteter
- Kør grønt kurser
- Samkørsel
- Erhvervsrejsekort
- Klimaregnskaber
- CO2-kortlægning
- Energioptimering

Opfyldelse af målsætninger for Grønne Netværk

Målsætningerne for indsatsen har været at:

- Afholde lokale **konference for grønne netværk**.
- Opstarte og etablere **flere lokale grønne netværk**.
- understøtte og videreudvikle **Det Grønne Boligforeningsnetværk**, der består af medlemmer fra bestyrelserne i de større boligforeninger på Amager.
- deltage i udarbejdelse og udgivelse af **Håndbog for private fællesvej**. Miljøpunkt Amager vil kunne bruge håndbogen aktivt i arbejdet med etablering og udvikling af lokale grønne netværk.

Målsætningerne for Grønne Netværk er delvist opfyldt. Netværkskonferencen afholdt i maj skabte et godt grundlag for konkrete lokale initiativer, som kunne understøttes af Miljøpunkter Amager. Desværre er det ikke for alvor lykkedes at starte nye lokale miljønetværk, da mange ressourcer er brugt på at understøtte eksisterende lokale netværk. Samtidig har vi set et skifte i indsatsen, som betyder at vi har haft større konkrete initiativer og aktiviteter, og mindre på den "strukturelle" netværksskabelse.

Håndbogen for private fællesveje er et rigtig godt eksempel på, hvorledes Miljøpunkt Amagers kompetence og fagligheder, kaster konkrete resultater af sig.

Gennem indsatsen for Grønne Netværk har Miljøpunkt Amager understøttet Transportnetværk Amagers fortsatte virke.

Andre aktiviteter

Udover de 7 indsatsområder Miljøpunkt Amager har arbejdet med i 2015, er en række vedvarende tilbud til borgerne på Amager tilgængelig fra vores kontor i Kvarterhuset på Jemtelandsgade.

Frivillig Fredag og Sundhedsdag

Vi deltog i Frivillig Fredag på Amagerbro Torv hvor vi havde fokus på byhaver og kompostering. Vi deltog også i Sundhedsdagen den 18. november for at tale om mulighederne for at være sund i en grøn by.

Høring om Københavns Kommune Agenda 21-strategi og strategi for bynatur

I samarbejde med Amager Øst Lokaludvalg lavede vi postkorts om Københavns Kommunes Agenda 21-strategi og strategi for bynatur. Udover cykelpitstoppet på Christmas Møllers Plads var vi i løbet af sommeren ude med eventcyklen til Amager Strand og Amager Centret og fik snakket med folk om høringerne.

Den 12. august deltog vi i en fælles event med Amager Øst Lokaludvalg på Lergravsvej, hvor vi mod udlevering af gratis is til lokale borgere, fik indsamlet ideer og forslag om bedre bynatur i København.

Til sammen uddelte vi 550 postkort.

Ladcykeludlån

Vi har i år haft tre forskellige ladcykler til udlån fra kontoret på Jemtelandsgade. En tohjulet Bullitt med el-motor, en trehjulet Christianiacykeltypen og en større trehjulet Sorte Jernhest cykel. De tre cykler egner sig til forskellige typer opgaver, Sorte Jernhest cyklen kan tage mest last og er tungest, Christianiacyklen er lettere og mindre mens Bullitten har mindst lad af de tre og er samtidig udstyret med elmotor hvilket gør den til den hurtigste og letteste af de tre. Udlånsperioderne har varieret fra enkelte dage til hele uger og cyklerne er i alt blevet udlånt xxx gange i løbet af 2015.

Det er vores overbevisning at udlånet af ladcykler er med til at udbrede den erkendelse at det så absolut ikke er nødvendigt at eje en bil når man bor på Amager, en del lånere bruger ladcyklerne løbende til transport af diverse mens andre lånere efter at have prøvet en eller flere af cyklerne investerer i en til eget brug.

Udlån af elmålere

Vi har igen i år udlånt elmålere til borgere der har ønsket at blive klogere på deres private elforbrug. Især gamle køleskabe og fryseres elforbrug har vist sig at være væsentligt større end folk forventer mens der også er blevet målt på sparepærer og stand-by strøm.

Formidling

Hjemmeside

Miljøpunkt Amagers hjemmeside bliver løbende opdateret med informationer om aktuelle aktiviteter og arrangement under Miljøpunkt Amager. Derudover indeholder hjemmeside en temaopdelt oversigt over hvilke indsatsområder Miljøpunkt Amager med i indeværende år. Indenfor hvert indsatsområde har vi i vid udstrækning samlet faglige informationer om hvordan vi arbejder med de enkelte indsatsområder. Derfor vil det på hjemmeside også være muligt at indhente mere praktisk og faglig information om hvordan man f.eks. sikrer sig mod vand i kælderen i tilfælde af skybrud.

Samtidig tjener hjemmesiden også som en kollektiv hukommelse der giver os selv og interessenter muligheder for at se hvad vi har lavet gennem årene og hvorledes Miljøpunkt Amager har udviklet sig.

Sociale medier

Hvor hjemmesiden giver mulighed for at samle lidt tungere faglige informationer, så giver vores facebookside mulighed for mere dynamisk og inddragende formidling om vores løbende aktiviteter og arrangementer. Således har vi i forbindelse med f.eks. Park in a Week formidlet "live" på facebookside, og kommunikeret meget direkte med deltagere og interessenter både før, under og efter aktiviteterne via Facebook.

Nyhedsbrev

Miljøpunkt Amagers nyhedsbrev er i løbet af 2015 udgivet ni gange med pause i januar og i sommermånederne juli og august. Pauserne skyldes, at vores nyheder og aktiviteter for de perioder allerede var beskrevet i de foregående nyhedsbreve. Nyhedsbrevet er Miljøpunkt Amagers væsentlige kommunikationskanal til de borgere der aktivt har udtrykt ønske om at få informationer om Miljøpunkt Amager aktiviteter og arrangementer.

Lokale medier

Miljøpunkt Amager gør også en indsats for at være synlig i de lokale aviser på Amager. Det er her mange af de lokale beboere holder sig orienteret om, hvad der sker på Amager og derfor er vores tilstedeværelse vigtig. I 2015 har Miljøpunkt Amager deltaget i 27 indlæg og omtaler i lokalaviser i Amager Øst og Amager Vest.

Miljøpunkt Amager som lokalt miljøinformationscenter

Miljøpunkt Amager er også et lokalt miljøinformationscenter hvor borgerne kan kigge ind og få viden og oplysninger om en række miljøforhold. Fra kontoret har vi således løbende uddelt en bred samling af relevante miljøpjecer og produkter til interesserede borgere.

Organisation

Bestyrelsen for Fonden Agenda 21 Center Sundbyøster

Lasse Rossen, formand (Agendaforeningen)
Eva Damgaard, næstformand (Agendaforeningen)
Henning Roger Petersen (Sundby Lokalråd)
Jes König (Amager Erhvervsråd)
Randi Sørensen (Københavns Kommune)

Ansatte i Miljøpunkt Amager

Claus Knudsen, Centerleder
Hodan Osman, Projektleder
Asger Gad, Projektleder (indtil september)
Lise Nygaard Christensen, Projektleder
Heine Bø, Cykelmekaniker

Hjemmeside

Miljøpunkt Amager: www.miljopunkt-amager.dk

Adresse

Miljøpunkt Amager
Jemtelandsgade 3, 4. sal
2300 København S.
Telefon 82 32 58 10
Fax 82 32 55 30
Cvr.-nr. 27 29 02 26
post@miljopunkt-amager.dk